

Щомісячні опитування підприємств України

серпень 2019 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 2 (2)
Департамент статистики та звітності

Головне

Очікування бізнесу щодо економічних результатів серпня залишаються оптимістичними та навіть вищими, ніж у липні. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) зріс на 2.3 б. п. – до **54.5**.

Бізнес зберігає позитивні очікування щодо результатів операційної діяльності та, водночас, очікує зростання цін на сировину та матеріали, вартості послуг підрядників та закупівельних цін.

Промисловість

Незважаючи на незначне зниження, підприємства зберігають високий оптимізм щодо економічних результатів серпня – дифузійний індекс (ДІ) сектору становить **53.6**.

Будівництво

Незначне поліпшення очікувань порівняно з липнем, однак підприємства й надалі очікують на сповільнення економічного тренду – ДІ сектору становить **48.6**.

Торгівля

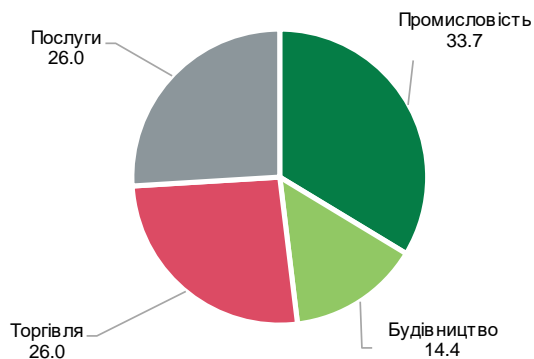
Підприємства очікують на подальше поживлення у секторі – ДІ зріс до **55.5**. Бізнес оптимістично налаштований щодо обсягу товарообороту, обсягу та вартості товарів, закуплених для продажу, та чисельності працівників.

Послуги

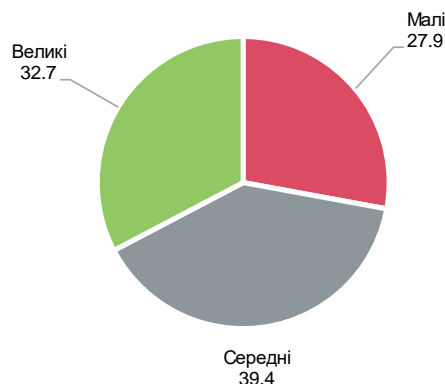
Зростання оптимізму щодо економічних результатів на кінець місяця, найбільший приріст ДІ – до **55.9** (на 4.7 б. п.). Позитивні оцінки підприємств за всіма показниками, окрім закупівельних цін – очікування щодо їх зростання є суттєвими.

Паспорт вибірки

Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 01 – 23 серпня 2019 року.
- Опитано всього – 104 підприємства.
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у серпні порівняно з липнем.

Індекси очікувань ділової активності

Сектор	Кількість респондентів (серпень)	Структура вибірки, %	Частка сектору у ВВП України (2018 рік), %	Дифузійні індекси (зважені за показниками)		ІЮДА (компонентний індекс)		Приріст ДІ, б.п. (серпень / липень)	
				липень	серпень	липень	серпень	секторальні	композитний
Промисловість	35	33.7	38.9	54.1	53.6	52.2	54.5	-0.5	+2.3
Будівництво	15	14.4	4.3	47.8	48.6			+0.8	
Торівля	27	26.0	32.3	51.4	55.5			+4.0	
Послуги	27	26.0	24.6	51.2	55.9			+4.7	
	104	100.0	100.0	x	x	x	x		x

Промисловість

Результати опитування підприємств промисловості

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	31%	54%	14%
Обсяг нових замовлень на продукцію	29%	63%	9%
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	32%	56%	12%
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	20%	60%	20%
Залишки готової продукції	11%	66%	23%
Запаси сировини та матеріалів	23%	51%	26%
Ціни на сировину та матеріали	29%	66%	6%
Ціни на продукцію власного виробництва	23%	71%	6%
Загальна чисельність працівників	6%	83%	11%

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

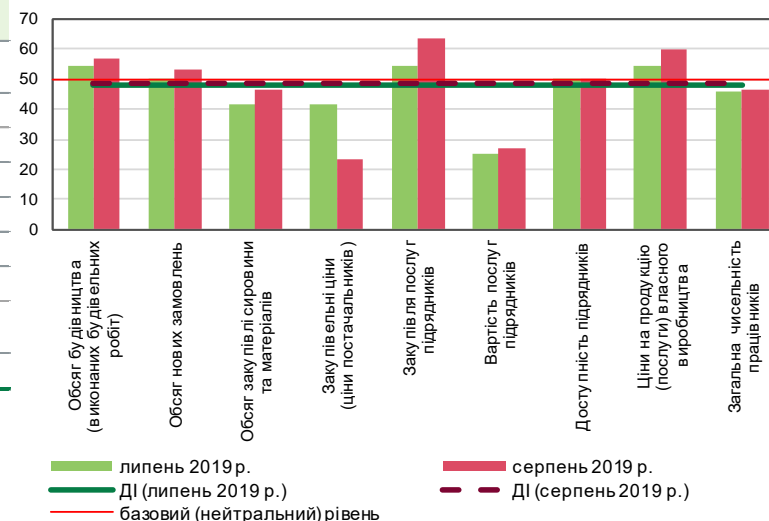
- **Підприємства промисловості позитивно оцінювали економічні перспективи серпня.** Незважаючи на незначне зниження, ДІ сектору залишається високим – 53.6 (у липні – 54.1).
- **Найоптимістичніше респонденти оцінили динаміку обсягів виготовленої продукції, обсягів нових замовлень та нових експортних замовлень на продукцію.**
- **Також промислові підприємства оптимістично налаштовані щодо** зниження залишків готової продукції та цін на продукцію власного виробництва.
- **Стримані очікування промислових підприємств щодо динаміки чисельності працівників** – очікується незначне зниження чисельності зайнятих за підсумками серпня – ДІ становить 47.1 (у липні – 45.3).

Будівництво

Результати опитування підприємств будівництва

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	20%	73%	7%
Обсяг нових замовлень	20%	67%	13%
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	20%	53%	27%
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	60%	33%	7%
Закупівля послуг підрядників	33%	60%	7%
Вартість послуг підрядників	47%	53%	0%
Доступність підрядників	7%	87%	7%
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	27%	67%	7%
Загальна чисельність працівників	7%	80%	13%

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

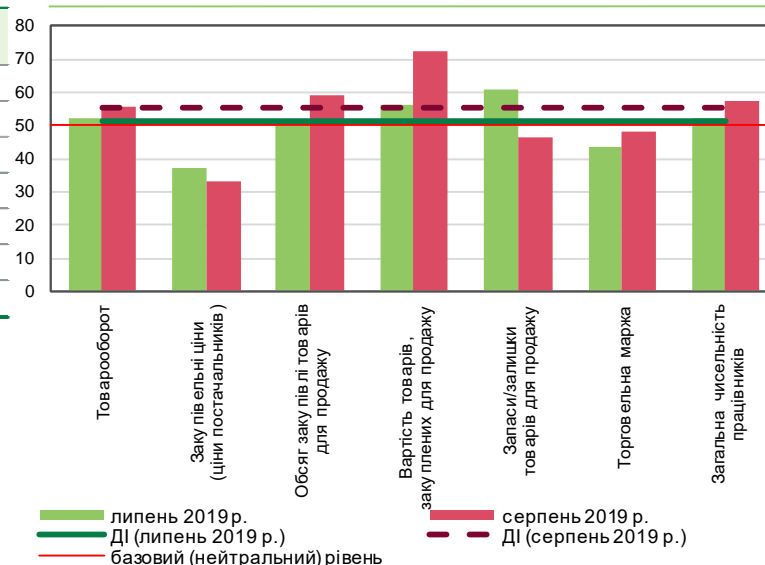
- Попри незначне пом'якшення, підприємства будівництва загалом зберігають песимістичні оцінки економічної кон'юнктури – **ДІ сектору становить 48.6** (у липні – 47.8).
- **Підприємства продовжують позитивно оцінювати динаміку обсягів будівництва** (виконаних будівельних робіт) та закупівлі послуг підрядників. Оптимістичні також оцінки щодо динаміки обсягів нових замовлень та щодо зростання цін на продукцію (послуги) власного виробництва.
- **Зросли очікування щодо цін на продукцію (послуги) власного виробництва** – до 60.0 з 54.5 у липні.
- Як і в липні **підприємства песимістично оцінюють** зміну обсягів закупівлі сировини та матеріалів на тлі високих очікувань щодо зростання закупівельних цін та вартості послуг підрядників. Також за оцінками респондентів, у серпні можливе скорочення загальної чисельності працівників, зайнятих у секторі.

Торгівля

Результати опитування підприємств торгівлі

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	33%	44%	22%
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	37%	59%	4%
Обсяг закупівлі товарів для продажу	41%	37%	22%
Вартість товарів, закуплених для продажу	52%	41%	7%
Запаси / залишки товарів для продажу	30%	48%	22%
Торговельна маржа	19%	59%	22%
Загальна чисельність працівників	19%	78%	4%

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

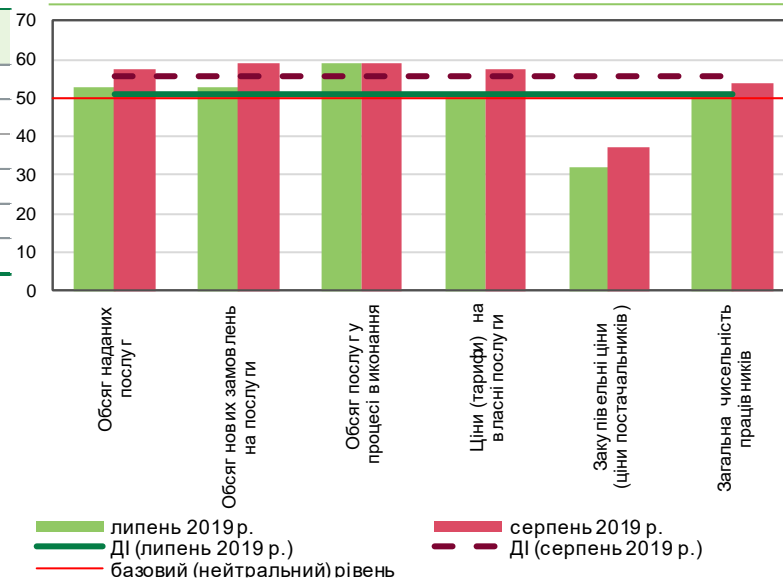
- У серпні підприємства торгівлі очікували суттєве поліпшення економічної кон'юнктури – ДІ сектору зріс до **55.5** (у липні – 51.4).
- Респонденти оптимістично оцінили як обсяги реалізації товарів, так і обсяги закупівлі товарів для продажу – ДІ показників становлять відповідно 55.6 та 59.3.
- Суттєве зростання очікувань щодо вартості товарів, закуплених для продажу, пов'язане як з високими оцінками щодо обсягів закупівлі товарів, так і з посиленням очікувань зростання закупівельних цін, дифузійний індекс за цим показником погіршився на 3.6 б. п. до 33.3.
- Водночас, на тлі високих очікувань щодо закупівлі товарів для продажу, погіршилися очікування підприємств сектору щодо залишків товарів, закуплених для продажу.
- Як наслідок, підприємства очікують загального зниження торговельної маржі, однак менш суттєвого, ніж у липні, – ДІ у серпні зріс до 48.1 із 43.5 у липні.

Послуги

Результати опитування підприємств сфери послуг

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	33%	48%	19%
Обсяг нових замовлень на послуги	37%	44%	19%
Обсяг послуг у процесі виконання	33%	52%	15%
Ціни (тарифи) на власні послуги	19%	78%	4%
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	30%	67%	4%
Загальна чисельність працівників	19%	70%	11%

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг найоптимістичніше серед інших секторів оцінюють економічну кон'юнктуру серпня – **ДІ сектору зріс до 55.9** з 51.2 у липні.
- **Респонденти позитивно оцінюють економічні результати серпня за усіма показниками, за виключенням закупівельних цін.** Очікування зростання цін постачальників залишаються високими – ДІ, попри незначне зростання порівняно з липнем, залишається на низькому рівні – 37.0.
- **Найвищі очікування підприємств сфери послуг** щодо зростання обсягу нових замовлень та послуг у процесі виконання.
- Як і серед підприємств торгівлі, **оптимістичними є очікування підприємств щодо загальної чисельності працівників** – ДІ становив 53.7 (у липні – 51.3).

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:
 - рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;
 - вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;
 - нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.
- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **Композитний індекс (КІ)** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)